

Mahjas weefis.

Rakfa ar peefahitichanu
par paffi:

par gabu 1 rub. 60 lap.
" pufgabū 85 "

Rakfa bei peefahitichanaš
naš Rihgā:

par gabu 1 rub. — lap.
" pufgabū 55 "
" 3 mehnefchi 30 "

Mahj. w. teel iſdohis feſt-
deenahm no p. 12 fafthof.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpaſchneekš un apgahdatajš.

Mahjas weefš iſnahl ween reiſ pa nedetu.

Rakfa
par fludinafchanu:

par weenas fleijas ſmalta
rakfu (Petit-) rindu, jeb
to weetu, to taħda rinda
eenem, rakfa 10 lap.

Redakcija un ekſpedicija
Rihgā,

Ernst Plates bilſchu- un
grahmatu- drukatamā pee
Behtera balnijas.

N° 10.

Seſtdeenā 6. Merzi

1876

Rabbitajš.

Saunatahš ſinas. Telegrafa ſinas.
Eefſchjemēš ſinas. No Rihgas: Wiſjemes rekrufſchi pehrnā gabā, —
Rihg. L. labd. beedribas komitejas loħzefki, — koncerte. No Wiſjemes: ne-
lainiģis atgadijums. No Kurjemes: pahr ſkoħlotaju ſapulzi, pahr palihde-
baš laħdi, ſpreebuni pahr tam. No Paſtes: Upes muifčas: teatera iſrahdi-
ſchana. No Dinaburgas: oſhws jilweš apraktš. No Tehrpataš: wezu
Igaumu oſefmu kraħjums. No Jeſhš-draudſes, Behterburgā: minetas drau-
dſes ſkoħla un winas ſkoħlotaja amata iweħtki. No Spaffas: breejniģš
ſlepſama darbs. No Kaſanes: pahr tureenas ſtudentu buħſchamu.

Ahrjemes ſinas. No Kehniģšbergas: kaħds waras darbs. No Fran-
zijas: tauras ſapulzeš beigſchanaħš, ſentata un weetneeku pulka jaħtſchanaħš.
No Spanijas: Don Karlofa jelofchana uſ Angliju un wina apweizinaſchana.
No Japanes: lafſch ſaħlahš. No Seemelu-Amecilas: kraħpſchana. No
Meſſilas: dumpis.

Uhdens pilcena oſhwiibas gahjums. Lauzineekš pilſſebitā u. t. pr.
Peelitumā: Laimes lalejš. Graubi un ſeedi.

Saunatahš ſinas.

No Rihgas. Tas jaw daſcheem paſiħtamais un par de-
rigu iſdaudſinatais eefala-ekſtrakts liħdi ſchim tika iſ ahrjemes
ſchurp eewefš; tagad, tā „Rig. 3tg.“ ſino, tikſchoht eefala-
ekſtrakts ſchepat Rihgā Ilgazeemu alus-bruħſi ſagatawoħts un
buħſchoht tikpat labš tā ahrjemes eefala-ekſtrakts, bet leħtakš.
— Ta tai 1mā Merzā notureta II. iſdewes pnehmiju bitetu
iſloħſeſchana atmeta taħduš leelakuš winesfus 200,000 rubl.
uſ N° 7923—42; — 75,000 rubl. uſ N° 11314—7;
40,000 rubl. uſ N° 4297—11; 25,000 rubl. uſ N^o
9057—26.

No Behterburgas. Muħſu augſta Keifara meita, Ēdin-
burgas herzogene ar ſawu augſtu laulatu draugu Ēdinburgas
herzogu un ar ſaweem behrneem atbrauktufe uſ Behterburgu ſehri.

No Charkowas. Kā no tureenas teel ſinoħts, tad kaħdā
weefniģā ſaneħmuſchi zeeti kaħdu ſweſchineeku. Pee wina
atraduſchi 3 pakus wiltiģas papihra naudas. Bijuſchi ween-
triħš, peezi- un deſmit-rublu gabali papihra nauda.

No Penſas gubernijas. Kā no Kerenſkas teel ſinoħts,
tad tai nakti no 21ma uſ 22tro Janwari eeradees traktš wilks
Wiaſemſkas zeemā. Trafais wilks jaw ap puſnakti bija zeemā
eenahjis, bet tikai pulkſten 8 no riħta laudim iſdewahš wilku
nokaut. Wilks fareħjis 28 miħrus un 9 ſeewas. Sareeto
zilweku ſarpā ir 12 nahwigi eewainof.

No Turzijas. Kā leelahš, tad Turku kara-pulki pawiſam
kuħreibā un gleħwiā nogrimuſchi un meerigi nogaida, liħdi
leelwalſtiš nemeerneekus buħš pee meera peedabujuſchas. Kā
Turku karineeki teeſcham ir gleħwi, to apleezina jaunakahš
awiſchu ſinas. Tā par proħwi tai 6tā Februari kaħdi 300
nemeerneeki uſbruka Turkeem un toħš ſaħahwuſchi atneħma

teem kaħdas 300 aitas un 600 leelloħpus. Kaħdu nedetu
weħlafi atkal 500 nemeerneeki uſbruka kaħdai Turku jah-
diſchaj, kuraj 2500 Turku ſaldati nahza palihgā; bet nemeer-
neeki (lai gan tikai 500 buħdami) no abahm puſeħm Tur-
keem uſbruka un toħš tā ſaħahwa, ka teem bija ja-attahpjaħš.
Ziti kaħdi ſwarigi notikum no kara-lauka Herzegowinā naw
ſinojami.

No Spanijas. Spanijas waldbiba iſſajijuje ſcheloħja-
noħš pahr to, ka weetahm Franzijas teeſas pahrbeħguſcheem
Karliſteem leelaku palihdſibu ſneegufchas un leelaku draudſibu
rahdijuſchas, neka tas peenahlahš walſtei, kaš ar Spaniju
iħahw draudſiģā ſatilſchana. Tā par proħwi Bo-wilſjeħtas
preeſchneekš wiſadi teem Karliſtu wiſneekem palihdeſeja, kaš
ſawuš ſaldatus peerunaja, lai tee Spanijas waldbibas uſajiji-
noħchanoi nepaħlauſitu un ne-ectu atkal uſ Spaniju, tur no
ſawas waldbibas peedohjchamu panahldam. Turtaħt wiſch
weħl pret ſawas waldbibas pawehli minetoħš Karliſtus taħlaki
uſ Franziju aiſſuħtija. Taħda iſtneſchanaħš bija kaħradā
ſinā nepareiſa. Zita weetā atkal Karliſteem, kaš pa rohbe-
ſchahm bija pahrgahjuſchi, tika attautš, ka wini wareja ſa-
wus ſirģus un kara-eeroħtiſchus pahrdohkt. To nu nedriħtſeja
wiš attaut, jo Karliſteem waijadſeja ſawus eeroħtiſchus un
ſirģus nodohkt Spanijas waldbai jeb winas weetneekem.
Wairak tuħktoſchu ſirģu ir Karliſti pa rohbeſchahm pahrw-
duſchi, bet liħdi ſchim tikai kaħduš klibus ſirģelus waldbai
nodeduſchi.

Telegrafa ſinas.

No Bolderajas (pee Rihgas) tai 4. Merzi. Upes-ecetkā
un ſeemas-ohſtā ledus iſjirſtš. Jaunā ohſtā teel tagad ledus
iſjirſtš, lai luģi waretu eebraukt. Selki braukdami luģi war
jaw nekaweti juħrā cetikt.

No Jelgawas tai 4. Merzi. Leclupē uhdens uſpluħdiš 7
peħdas 9 zoli augſti. Ledus ir ſaſtumts un rahmi ſaħl eet.

No Berlines tai 4. Merzi. Aprila mehneſi uſ Baden-
Badeni aiſbraukſchoht Wahzijas keiſars, kur ſanahſchoht ar
Anglijas kehningeni Wiktoriju. — Kaħdi Wahzijas kara-luģi
aiſſuħtiti uſ Rihnas juħru. — Pret biſtapu Janiſchewſki
eefneegta ſuħdiſiba, lai teekoht no amata nozelts.

No Franzijas tai 3. Merzi. Uhdens Sehnes upē tā uſ-
pluħdiš, ka Inwalidu-tiħts (Barihſe) tikſchoht apſtaħdeħtš. —
Eefſchigu leetu ministeris ir uſ wiſu oſhweš laiku eezelts
par ſenatoru.

Geshjemes sinas.

No Mihgas. Pah pehrnâ gadâ nodohteem Widsemes re-
krufcheem atrohdam awisës schahdas sinas: stary teem 2442
jaunkeem, kas isgahjusçhâ gadâ is Widsemes tika nodohti
kara-deenastâ, atradahs: 87 Kreewi, 6 Pohli, 135 Wahjee-
fchi, 1061 Latweefchi, 1158 Zgauri un 5 schihdi. Pehz
tauschu kahrtas rehkinajohit bija tani flaitlâ 5 muifchneeki,
2177 semneeki; tee ziti peedereja pee daschadahm tauschu
schkirahm. Pehz fshoklas mahzibas noschkiroht bija 140 tahdi,
kas nemahzeja lasiht, 52 tahdi, kureem augstakas mahzibas
deht tika kara-deenastâ pa-ihfinahts; 111 bija prezejuschees.

— Mihgas Latweefchu labdarischanas beedriba fawâ gada-
fapulzê tai 29tâ Februari eezehla par komitejas lohzeekleem tahs
kundes: A. Silberfeil, B. Stocke, Ch. Rumberg, E. Purn-
purs, D. Dietrich, M. Neugrot un G. Balod, un tohs kun-
gus: J. Sakkit, J. Weinberg, P. Luzau, B. Dhrif un A.
Abbrandt. No agrakeem lohzeekleem palika amata tahs kun-
des: W. Koslowsky, E. Robert, Ch. Berg, A. Vange, E.
Birk, E. Weifs, A. Martinjon, J. Kopsstein un J. Grün-
berg, un tee lungi: A. Purnpurs, Th. Grube, J. Baumann
un J. Dombrowsky.

— Scho fwehtdeenu tai 7tâ Merzi buhs Latw. beedr.
namâ konzerte. Konzerte ir isrihlotâ preeksch labdariga mehrka.

No Widsemes. Februara mehnesi W. R. pagastâ atgadi-
jahs tahds notikum, kas atkal parahda, ka naw wis labi,
kad wezakee sawus behrnus pareisi ne-usluklo. Kahdâ mahjâ
diwi behrni kohpâ spehlejahs. Kad mahte ahra isgahjuse,
tad leelakais masakam israhwis diwi sohbus, prohti us tahdu
wish: masakais dshwodams aiskahris schnohriti ais sohbeem;
leelakais to redsejis, fahchris pee schnohres gala un wilzis
tikam, famehr sohbus us weenu wilzeenu israhwis. Naba-
dsinisch gan brehziis stiprâ balsi, newaredams sawas fahpes
pahzeest; bet nekur palihdsibu ne-atrada, kas no fahpehm
buhtu warejis pasargahit, kaut gan fwefchas mahtes pee ra-
tina sehdedamas to labi redsejuschas, bet pahr behrna nedar-
beem neta naw bildejuschas. Deewam schehl! noschelojami
tahdi zilweki, kas par ohtra nelaimi drihsal pasmeijahs neta
palihdsi, kur palihdsicht war. Tadeht wezaki, leezeet scho no-
tikumu labi wehrâ, — un efat nomohdâ pahfaweem behr-
neem, ka tee pehzal juhs ne-apsuhdsi, ka wineem zaur juhfu
wainu kahds flitums notizis." A. N. . fman.

No Kursemes. Kad Widsemes tautas-fshoklotajeem jaw
fahf puhst tas wehisch, kas spirdsina un winu krohni mirdsina,
tad Kursemê tas wehl kahdu laizinu pakawejahs, pataupahs.
Ja wiseem Kursemes laufshoklotajeem ari grib kahdu spirdsi-
nadamu wehjinu us fewi pahrelaist zaur wispahrigu fsho-
lotaju-fapulzi, zaur palihdsibas-lahdi, waj zitu lo,
tad tee tuhliit tohp atstahdinati atpakal us to laiku un mah-
zibu: „Das wehisch gan puhsch un tu dshirdi wina puhshanu,
bet tu nesini, no kureenes wiasch nahf un kur wiasch eet, —
tu nesini, kas wehisch ir!“ Un ja tu, tautas-fshoklotajis,
wehl pehz tahdas wehja isprafchanas dsenees, tad jaw ir at-
kal sahles, to tew pahneegt. Wispahrigu Kursemes fshoklo-
taju-fapulzi nu gan dohma schogad Zelgawâ notureht, bet
waj fshoklotaji paschi un patstahwigi pee tam ari eefpehs
kahdas dshwas dalibas nemt, to wehl newaram sinahit.
— Schodeen mums stipri ruhpe Kursemes fshoklotaju at-
raitnu un bahriau palihdsibas-lahde. Mums tohp

pahrmes, ka mehsh nepareisi Kursemes fshoklotaju-fapul-
zes apspreecham, mehsh winu patstahwibu un winu labus
auglus daudskahrtigi pahrsihstohit! Bet noraudsimees scho-
deen tikai us weenu leetu, kas us dauds fapulzehm beefchi
ween tapuse runâ nemta — un tad redsefim, ka te stahw
ar to patstahwibu un teem labeem augteem! Zil deriga un
lohti wajadstiga ir muhsu Kursemes fshoklotajeem winu atraitnu
un bahriau palihdsibas-lahde, — ka ir lihds schim par to
spreefts un kahda felme ir panahkta? To pehz daschahm
masakam fapulzitehm mums flaidri israhda leelaka fapulze
schai sinâ Zelgawâ, tai 13. Junijâ p. g., us kuru bij tahdi
12 fshoklotaji un 4 mahzitaji sanahkusch. Pehz tam kad
fapulzê tee abi jautajeeni bij preekschâ likti: waj zelt pat-
stahwigu palihdsibas-lahdi, waj peedalitees pee gubernas eerehdnu
palihdsibas-lahdes, — tad minetais fapulzes wadonis atstahja
pirmo jautajeenu pawifam lohti maj eewehrotu un gahja ar
firsnigeem wahrdeem pahri us ohtru. Kad schis ohtris jau-
tajeens bij isflaidrohts, tad wadonis latru ihpafchigi jautaja,
lai tas ahtri un ihfi atbild ar „ja“ waj „ne;“ bet ohtris
jautajeens bij jaw deht „ja“ atbildes par dauds isflaidrohts,
ne ka fshoklotaji pirmam jautajeenam waretu peekrist, — ta-
pehz 10 fshoklotaji un wisi mahzitaji peekrita Kursemes eerehdnu
palihdsibas-lahdei un tikai 2 fshoklotaji ween us to pastahweja,
ka patstahwiga palihdsibas-lahde efoht dibinajama. Un sinamis
ari, ka Kursemes eerehdneem ir fawadas kaites un Kursemes
fshoklotajeem atkal fawadas; paschu maise dara tauku, paschu
puhlini bagatu! Bet dshirdeet, ka te fapulzes wadonis spreedâ:
„Tahs grahmatu wefchanas par dascheem simteem fshoklotaju
familiju ar winu lohzeekleem un ta pat tahs maudas kaje waldis-
schana, tee deefgan raibi rehkinumi, to wehrtibas pawihru wirt-
schana, pahrdohschana un pahrgrohsischana un isleekaschana,
wifs tas ir til leels darbs, ka tur buhtu deefgan gruhti no
fshoklotaju pufes arween tohs wajadstigus direkzijas lohzeklus
fadabuhit un patureht, jo zaur mainischanohs un jaunu eestah-
schanohs, kur no jauna ar wifu to ja-eepafstahs, zeltahs
arween gruhtumi, raibumi un ari flahde!“ — Tomehr tee
zeenijami Kursemes fshoklotaji, kure sin ischkiert latru wehju, —
kure sin, ka tik ta us personigu bruhwibu dibinata paschdar-
biba ir kreetnas weifsmes ihstenaish pamats; — tee zeen. fsho-
lotaji, kure atsinusch. ka weenigi patstahwiba ihstenu attihstibu
paweizina, — tee gan nomanish sawas patstahwigas palihdsi-
bas-lahdes pretineeku dohmas, un tapehz sinahs, ka te preti
ja-isturahs; tee ne-astahsees, bet zihnisees un speedisesees zauri
us sawu. — patstahwigu Kursemes fshoklotaju at-
raitnu un bahriau palihdsibas-lahdi; un lai Deews
teem us to palihdsi! B. R.

No Pastes-Ilpes-muischas (Tufuma aprinkt). Swehtdeen
tai 22. Februari sch. g., tapa schejeenes fshoklas-namâ Lat-
weefchu teaters ar weefigu wafaru un dsedaafchanu isrihlohts.
Teateri israhdiya tahs lugas: „Lagstigala un brahta meita“
un „Meitas puhsh.“ Teaterâ israhdischana it brangi isde-
wahs, ka ari weefibas-wafars publikai it labu eefpaidu at-
stahja atpakal. Par wifu to nahkabs ta leelaka pateiziba
schejeenes zeenijamai leelmahtei, kura bij kuhlojuse draudses
mahzitaju zaur sawu laipnibu us to peedabuhit, fshoklas-namâ
attaut teateri spehleht un weefigu wafaru notureht; tad wehl
wina bij sawus deenestneekus usmudinajuse lihdsipehleht, mu-
siki preeksch teaterâ un weefibas-wafara ar 22 rubl. f. ais-
maljajuse un kafeju, tehju un baltmaisi preeksch weefibas-

wakara us jawu makfu apgahdajufe. Scho pateizibu winai ari Bertrama Kahlis jawâ runâ it firfniigi isfazija — wisu fapulzejusfchohs wahrda. Kaut fchahdai labai preekschfihmei dauds ziti leekfungi dsibtohs pakal — few un faweem tuwafem par labu! Scha wakara eenahlums tapfchoht preeksch fahda labdariga mehrla isleetahts. Neraudas Lihgonis.

No Dinaburgas. Kreewu awisei „Golojam“ teek no Dinaburgas sinohts pahf kahdu breefmigu atgadijumu un prohti ta: preeksch fahdahn nedelahm laudis bija ispaudufchi, la fahds tureenâs bagats kaufmanis, Grigorijâ Moltfchanows, weztizibneeks (staroweers) esohf jawu dehlu dsihwu aprazis. Stahsta, la dehls bijis pamiris, fo diwi ahrstes apleezinajufchi. Lai gan winu wehl nelahwa aprakt, tad tomehr pehz peezahm deenahn apraka fcho dsihwo lihki, no garidsneekem pawaditu. Dhtrâ deenâ, kad lihkiâs bija paglabahs, kapa-fargâs esohf tai kapa fadsirdis fipru funstefchanu apaksch semes, bet lihds lahpfu un taudis fadabujis, tad wis jaw bijis klufs. Sahrku ufrakufchi wini eeraudfijufchi waren breefmigu nelaimes bildi: fahrla wahls uslausts, mirona drehbes wirs kruhtim faplehfâs, weenas rohlas pirkfts nokohfts un lihkiâs apgreesees uf azim. Wis fchis notikums fklaidr israhda, fahdus noschelojamus anglus atnes mahnu tiziba pee weztizibneekem, kas par leelu grehtu tura, lihki ilgi jawâ namâ natureht.

No Tehrpataâ. Kâ „Gesti Post.“ sino, tad mahzitajâs Gurt l. idewis krahjumu wezu Igaunu dseefmu. No fchi krahjuma, furam idewejs to wahrdu dewis „weza kohle.“ taudis islaista pirma data. Preekschrunâ Gurtâs faka, la „weza kohle“ griboht pafneegt pilnigu krahjumu no wezahn Igaunu dseefmahm, un ta tad jaunai audsei uftaupiht winâs weztehwi un fentfchu dseefmas. Igaunu dseefmahm minetâ krahjumâ ir blatus likti wahzu tulkojumi.

No Jesus-draudfes, Behterburgâ. Mehâs Behterburgâs Latweefchi ar karftu kahrofchanu gaidam tahs laika-rakftu lapinas un steidjamees lafht, la dabutum finaht, kas muhfu dsimtenê notizis; bet mehâs no Behterburgâs jums, muhfu tauteefcheem dsimtenê, mas ween fo waram pafinoht, tapehz la Behterburgâs daschadas awises tahs jo fwarigalahs sinâs pafneedi. Bet no Jesus-draudfes beidsamâ laikâ nekahdas plajchakas sinâs ne-efam lafijufchi, tapehz kahdu wahrdu fchf fazifim. — Warbuht kahdi wehl atminefees, la pee Jesus-draudfes nogrunteschanas Behterburgâ puhlejahs tagadeis zeen. bifkapa tehws Richter l., kas jaw kahdus 20 gadus bijis muhfu gans un wadonis, un kas jaw pirnâ gadâ fajuta draudies fkolhas nepeezefcham truhkumu un tadeht kahdu grunteja un stahdija draudse to wahju fkolhas-stahdinu, to dahrsneeka darbu ufizjedams muhfu wehl tagadejam draudfes-fkolhotajam B. Sternmann l. Bifkapa tehwan ta fkolha ruhpeja deenu un nafti un winfch par to gahdaja, ta la ta auga un plauka leelaka un mehâs wehl tagad nemâs newaram fapraft, la zeen. bifkapa tehwan bijis eefpehjams, jawâ laikâ tif dauds behrneem neween brihwfkolhu, bet ari wisu ufuru un apgehrbu apgahdaht, jo ta leelaka data, gandrihf wif nabaga faldatu behrni, fkolhâ tifa ufureti. Muhfu fkolha ir daschadus laikus redsejufe, kamehr ta tifa kahda, kahda wina tagad ir, un kaut gan wehl daschs kas buhtu wehlejamâs, bet naw eefpehjams, tad tomehr nu jaw fkolha un bahru-nams ta fakoht fchirti, lai gan apaksch weena jumta atrohnahs. Wehl tagad zeen. bifkapa tehws ir winâs preekschneekâ un presidents, bet winai par gahdneekem wehl veelikti

diwi mahzitaji. Tif dauds pahf fkolhu pafchu. Tagad kahdu wahrdu fazifim pahf weenu deenu, to 14to Febuari, jo tad mehâs fwinejam muhfu draudfes fkolhotaja Sternmann l. 25 gadu deenesta preminu. Ta la muhfu basniza ne-eepehdama winam pensiju doht, tad mehâs daschi Latweefchi un muhfu draudfes mahzitajâs fametam naudû un pirkam winam selta pulstenu, likam tani eegreest tohs wahrdu: „Par peeminu no Latweefchu Jesus-draudfes Behterburgâ B. Sternmannam 14. Fbr. 1876. Mani laiki stahw tawâ rohlâ. Dahw. df. 31, 16.“ — No basnizas rahtes pufes tifa no-fpreesta 100 rubl. gohda dahwana. Ta tad ap pufdeenu pulstien weenâ falafijamees fkolhâ (to deenu netifa fkolha tureta), neween abi muhfu mahzitaji, basnizas rahtes fungi ar preekschfehdetaju, bet ari zeen. bifkapa tehws un bijufchais, fkolhu infpektors generalis Maksimowitsch, tad wehl pehrminderi un daschi draudfes lohjektî. Bifkapa tehws laipnigâ mihligâ runâ ufrunaja fkolhotaju, ar furu 20 gadus kohpâ dsihwojis, peeminedams, fo wisu tani laikâ peedfihwojufchi un tad jawu runu beigdamâs noscheloja, la no basnizas pufes nepehjoht pensiju doht, nedî no frohna isgahdaht. Tad basnizas rahtes preekschfehdetajâs Schmidt l. no basnizas rahtes pufes pafneeda kabatas grahamatu ar 100 rubl. un no Latw. draudfes pufes to selta pulstenu. Nu mahzitajâs Seeberg l. tureja latwifki karftu, garatu runu, peerahdidams, la muhfu dsihwibas laiks stahw Deewa rohlâ un draudse tadeht to laika-rahditaju (pulkstenu) dahwinajufe; runaja pahf fkolhotaja gruhtu amatu un puhlinu, un la Deewam japateizahs, kas lihds fchim fpehkus un weselibu pee fchkihriâs un beidsa tad ar to dseefmu: „Slave fo Kungu to gohd. u. t. pr.“ Tad fkolhotajâs ar kahdeem wahrdeem pateizahs par to mihlestibu, fo bifkapa tehws gandrihf 20 gadu laikâ un ari tagadeji mahzitaji, draudfes wezakee un wif draudfes lohjektî winam neween fchodeen, bet wifâ jawâ laikâ parahdijufchi, un ijludfahs to mihlestibu ari uf preekschu winam ne-atraut, bet pee fchirti la dahrgu faiti. Behz tam augstee fungi un semee lautini mihligi un preezigi kohpâ baudiham apgahdatu brohfasti, pee kam ari bahru-behrni tifa pameeloti. Pa to starpu bija wehl no kahdeem draugeem atfuhhtitas mafakas dahwanâs un telegrams ar laimes-wehlefchanu. B. W.—n.

No Spafkas teek fahdai Behterburgâs awisei sinohts pahf fchahdu fleepawas darbu: Tai 22trâ Dezemberi ifg. g. tifa jawâ dsihwofli deenas laikâ nonahwehts majors Semenowâs. Wina fulainis, wahrda Sitschagowâs, fleepawibu bija ifdarijâs. Sitschagowâs, kas jawu peezu gadu deenasta laiku bija pee majora nodeenejis un no ta dauds labdarifchanas baudi-jis, bija eedohmajees, eekam aifgahjis, jawu fungu un labdaritaju aplaupiht. Majors fehdeja uf krehfla un lafija awises, kad Sitschagowâs winam peeleezahs flahf un ar ohfola mallâs fchikilu pahf fchekhla galwu astoneâs gabalôs. Pihki preeksch tam israftâ bedrê paglabajis un laupitas mantas pee malas nolizis, winfch ispauda, la majors minetâ deenâ naw mahjâs wairs pahnahjis. Netihfchus atrada kahdas deenas pehz tam to weetu, fur majors bija apraktis un ta tad fleepawiba nahza sinama. Sitschagowam bijufchi diwi palihgi, kas ari ir zeeti fanemti un teefahm nodohti. Spreedums drihf gaidams.

No Kafanes teek Behterburgâs wahzu awisei „Heroldam“ sinohts pahf Kafanes uniwersitetes fudenteem, la dauds no wineem deefgan gruhti flahjotees, tapehz fa teem truhfstoht

tahs wajadsiņas uzturas. Gan tika isdalītas isgabhjušā gadā 195 stipendijas jeb palihdsības-naudas, bet ar tahm nepeetika, ja buhtu gribejušchi wīseem truhkumu-zeesdameem studentem palihdsēht. Ari esoht fastahjušehs beedriba preekšč studentu palihdsēšanas. Katrs beedris no minetas beedribas maksā 10 rubtu; pehrnā gadā fanahkufchi 740 rubl. Ja wīsi beedri fawus 10 rubl. buhtu eemafajufchi, tad buhtu suma fanahkufe no 2170 rubl. Kadehl til daudsi to beedru fawu beedra-naudu naw eemafajufchi, gan zaur tam esoht isfkaidrojams, ka tahdi nemafkātaji tikai gohda dehl peestahjušchees pee studentu palihdsības beedribas par lohzeleem, bet ne wīs tamdehl, lai studentem zaur to palihdsētu. Šche kļahst ari japeemin, ka uztura Kāsanēs pilskēhtā deesgan dahrga, tā ka ar 15 rubleem par mehnesi studentam nepeeteel kohrteli un pa-ehščānu aismafkāt.

Ahršemes siņas.

No Kechnigsbergas. Kāhda Bahzu ahršemes awīse sino pahr kahdu atgadījumu Kechnigsbergas pilskēhtas turumā, kas mums atgahdina pagahjušchus dsimtlauschu laikus. Kāhds tureenas muišchas-ihpafšneekš, kam deenasta meita bija aishēgufe, dsināhs tai jahščhus pakat un to panahziš, peesēhja pee fawa jahjama sīrga un laida rikščhus uš mahjahm. Kad meita newareja sīrgam lihds rikščohht, tad pahtaga palihdsēja un tā tad meitu beidsoht lihds muiščai gan welkohht gan dse-noht aisdabuja. No pahrestības darbeem meita drihs nomira. Muiščas meitas mahša mineto muiščas-ihpafšneeku apfuhdseja un teefas šcho leetu ismellejuščas atrada, ka wīsi ir patefiba. Sinams pehz likumeem tiks fohds spēests.

No Franziņas. Kā jaw lastitajeem sinams, tad 4 gadu laikā Franziņas tautas šapulze spēreda pahr waldisšanas no-grunteščānu un gala-špreedums bija tahds, ka ja-eezel senatori un weetneeki. Tee tika eezelti un tā tad senats un weetneeku-pulks lihds ar ministeriju spēredihš, isdarihs un waldihs republikas waldisšanas leetas. Tai 26tā Februari senats un weetneeku-pulks notureja fawu pirmo šapulzi un bijuščas tautas šapulzes preekščneekš Odisre-Baskje (Audiffret Basquier) nodewa waldisča nas waru senatam un weetneeku-pulktam ministerijas kļahthufšanā, pee tam ihfu runu turedams. Wīsch faziņa: mani kungi! senatori, weetneeki un ministeri! Juhs wīsi, mani kungi, kas Juhs efat waldivas un walstis jaunū waru weetneeki, efat šweizinati. Swabadi šahohht, Franziņa ir tautas šapulzes spēredumeem augstibu peelufufe. Ar diwlahrtīgu šwaribu tagad šche spēredumi wīfus usaižina uš paklausību un zeenību. Juhs sinat, ka republikas no-grunteščāna (no 25. Febr.) bija weens islihdsības un apmeerības darbs. Jums peenahkāhs šcho darbu tahlakī west un to aishahweht. Ap marščālu Mak Mahonu šapulzedamees juhs muhšu semei efat dewufchi meera- un kahrtības-waldisčānu. Ja pratifeet to tā isdariht, ka muhšu semei teel uštūrehts meers, kura winai wajaga, lai waretu notikufčas šlahdes islihdsīnāht un tahs zaur to zehluščahs nastas panest. Kā mehš tā ari Juhs wehlešitees fameem pehznahkameem walstī nodoht tahdu, kas ir apmeerinata, seedošča un laimīga. Man tamdehl tas gohds, jums uštizības pilni tautas šapulzes wahrdā nodoht waldisšanas waru, kuru tautas šapulzei bija tauta dewufe. Kad uš tam senatoru wezakais bija atbildejtis, ka senats marščālam Mak Mahonam buhščohht palihdsiņas pee kahrtības, brihwības un meera uštūrešanas, tad Disohrs

(Dufaure) Mak Mahona wahrdā faziņa, ka Mak Mahons ar Deewa palihgu un senata un weetneeku palihdsību waldischoht pehz likumeem walstēi par gohdu un par labu. Pehz tam nu Odisre-Baskje isfaziņa, ka tautas šapulze fawu usdewumu ispidijufe, un nodewa waldisšanas waru.

— Senats fawā turpmatā šapulze eezehla mineto herzogu Odisre-Baskje par senatoru preekščneeku. Tad ari wehl japeemin, ka ministerija tikufe pahrgrohsita un dafchi jauni ministēri eezelti. Pahr šcho ministeriju runajohht japeemin, ka ministēri peeder pee brihwprahrtigo partijas. Zaur šchahdeem pahrgrohsijumeem war zereht, ka ultramontani fahšs fawu waru un eespehju saudeht Franziņā.

No Spaniņas. Isgabhjušā numurā pahr Don Karlofa braufščānu zaur Franziņu sinodami peeminejam, ka wīsch aishraufščohht uš Angliju; tagad kahdu wahrdū fazišim pahr wina fanemščānu Angliņā. Zaur Franziņu braukdams Don Karlofs atrada maf eewehroščānas pee Franziņšcheem, bet zītadi tas bija Angliņā. Tik lo wīsch Falestones pilskēhtā no kuga islahpis lepni gahja uš bānizu, te pee laudim, kas tur kahdu šwehtu dehl bija fanahkufchi leeleem pulkeem, fahzehlāhs leels trohšnis: ziti šwilpa, ziti šchahza, ziti isfauza reebigus wahrdus. Don Karlofs nomanidams, ka brihwprahrtīge Angli uš wīnu kā neschehligu warmahku labu prahtu netureščohht, to apfinadamees wīsch steidsahs pa ohstā dambi lihds bahnuščam un tik lo spēhja wagoni eetikt. Gan polizeja wīfadi nopuhlejāhs Don Karlofu apfargahht pret lauschu usbrukščānahm, tad tomehr tas maf lo lihdsēja, jo tur brauzeens tikai drušzin apstahjāhs, tur laudis pulkeem kļahst spēedahs, gan mehdidami gan jaimodami. — Kā dsird, tad Don Karlofs nometišchotees Skotu semē jeb Šohotlandē uš dsihwi. Buhtu patihkami sinahht, ko tahds wīhrs, kas tik daudsi ašinu islehijs un breefmas paštrahdajis, fawā sirdi fahjuht pahr faweem nedarbeem. Waj tahdam war buht sirds-meers?

No Japānes. Japānes walstis, kas jaw ilgaku laiku stāhw naidā ar Koreas pušfalu, tagad šchāi pušfalai peefaziņufe kuru un wīnas ohstus apfehdufe. Koreas pušfala atrohnāhs Kihnas walstis seemelu pušē.

No Seemeta-Amerikas. No tureenas teel sinohts pahr kahdu negohdīgu darbu, ko fabeedrotu brihw-walstu kara-ministeris Belknaps isdarijis un kas pee laudim fahzehlīs leelu ihgnumu. Prohti tas bijis tā: minetais kara-ministeris Belknaps bija kahdam komiſionaram, Marščs wahrdā, atdewis kara wajadsiņu apgahdāščānu un par to dabujis no Marščā 6 gadu laikā ismafatus 25,000 dolaru. Kad nu šchi kufulu-nemščāna tika sinama, tad Belknaps no walstu preſidenta Granta isluhdsahs, lai wīnu no deenasta atlaiščohht. Wīsch tika no amata atlaists un tagad šehd šjurmā. Wīna beedris, minetais Maršč, ir aishēdhs. Belknapa weetā ir eezelts jaw zits par kara-ministeri.

No Meksikas, Amerikā, teel sinohts, ka tur esoht dumpis iszehlees, ko kahds Borſirio Diaz pret Meksikas preſidentu Perdo de Tejada isrihkojis. Seemel-Amerikas fabeedrotas brihwwalstis, kuzahm kara-pulks stāhw pee Meksikas rohbeščāhm, esoht faweem kara-wihreem pawehlejuščas, lai pee dumpja nenemoht dalību.

Uhdeus pileena dsihwības gahjums.

(States No 9. Beigums.)

Behdigi mafajam pileenam, kas no beſgaligas juhras zeh-

lees, dihtis bij par schauru un fcklu, un winsch buhtu labpracht atkal kahpis faules tuwumâ un pa gaisu ffehjis us pasfaules juhru, no furas tas bij zehlees. Winsch jaw patlaban gribeja faulei treschreis fawu luhgfschanu fskandinahht, kad kahda feewa nahza, gihskannu rohkâ wizinadama. Za no leezahs pee dihka malas, eefmehta lihds ar zttem ari muhsu pileenu jawâ traufâ un to islaistija us audekka, kas turpat dihka malâ bij isstcepts preekfch balinaschanas. Nu nabags pileens guleja us faufuma un buhtu wifai noslahpis, kad faule ar fawu leelu spohfchi fpigutodamu azi to ihstâ laikâ nebuhtu pamanijufi un wina behdas eewehrojufi. It ahtri wina to lihds ar wifceem brahlfcheem wilka us augfchu, ka no wineem ne pehdas nepalika us audekta. Nu pileens atkal mudigi peldeja pa silo gaisa-juhru. Bet faulei nepatika, ka pileens tã fakohht tai arween bij us kalla, tapehz, lai tai kahdu laifu buhtu meers un lai fchim wanderselim ari reisofchanas lustes pahreetu, wina to juhtija pahr Austrumajuhru us Kreewijas klajumeem, fur ir dauds aukstuma un mas dabas brhnumu. Las zelsch bij garfch, un kad pileens peekufis un noguris atreisofja pee Kreewijas debefim, tad tam wairs til karsti nebija. Afs wehjsch puhta no seemeicem, kas gaisu padarija tohti falsfofchu un nu atkal pileeni pa tuhstfofch tuhstfofcheem fagahja tuwu kohpâ, kã kad gribetu weens pee ohtra fahilditees. Bet siltums nefur ne-atradahs, lai peepeedahs kã til ween wareja; jo faule stahweja semu pee debefs welwes un winas stari flihpi fskreedami ne-eeffehja miglai zauri fpeestees. Pileeni nu gribeja eefahht pateefigi fuhdsotees un fchehlotees, bet af tawu brhnumu! azu-mirkl tee tapa pahrwehrtiti. Natris tapa par baltu, gaischu swaigsniti, kas isrohtata ar fmalzin fmaltkahm adatinahm un fmalzineem matineem, kas til fmalfti kã puhzini pee taurinu fpahrnineem. Nu kates pileens, kã kahds balts taurinfch jeb kahda ledus swaigsnite pa gaisu lidinajahs un raibâ krusta danzi laidahs semê. Zilweki to redsedami fajija: „Sneegs sneeg.“

Muhsu masais, par sneegu fapalis reisneeks bij nokritis us kahda lauka lihds ar tuhstfofcheem no faweem brahteem. Tee wifî nogulahs us lauka un lai gan pajchi aukfti buhdami, tee isfaisija siltu seemas deki, kas kã no duhnahm tairfhts apfehda semes flehpi, lai waretu tahs eelschâ dihgdamas un augdamas fehlinas un fahnites isfargahht no seemas ftingra faltuma. Tee stahdini tad wairs nemanija neds seemas faltuma neds seemeta wehju, kas us sneega deka fprehgoja un kauza, un neko neds redsedami neds dsiredami tee guleja fawu garu un zettu seemas meegu. Saule bij tahtu, tahtu angahjufi, bet wehl no tahlas semes galwu pazehlufi ftatijahs jo fchehligi us teem aismugfcheem, isfatuscheem pileeneem un tee tad tapa til kohfchi kã mirdsedami dahrgi almini un fpigutoja, kã kad tee pajchi buhtu spohfchas faulites waj swaigsnites. Gandrihs puf gadu tee bij isfnandufchi fawu aukftu meegu, bet nu faule arween augftal un augftal kahpa pee debefim, nahza arween tuwak un tuwak un lila zaur siltu pawafara gaisminu tam fstringufcham pileenu pulkam pasludinahht fawu atnahfchanu, kas wifî eelsch balta munderina rindu rindas un kahrtu kahrtahm us lauku guleja. Pehdigi faules mohdomafchanas bals atskaneja: „Guletari, zelatees augfcham un fairsatees us zetu, us aiseefchanu no fchejeenes!“

Nu wifî mundri un schigli kustejahs, nosweeda fawus sneega fwahrzinus, lai ahtrakti waretu aiseet no tahs weetas un nu

atkal wareja eeraudfcht plifus tekofchus pileenus. Weena data no wineem eefuhzahs semê, lai waretu dihgstofcheem graudineem pajneegt atspirdsinadamu malzinu, kas jaw deesgan ilgi flahpuschi. Tee preezigi dsehra, dsedami tapa leelaki un ftipraki, kamehr pehdigi fawas salas galwinas no semes isbahja. Ohtra data no pileenu lehgera kahpa us debefim, eefehdahs eelsch leeleem mahkulu fugeem un ar teem sehgeleja us deenwideem, us karstahm semehm, kas jaw karsti pehz leetus ilgojahs.

Bet muhsu masais reisneeks nebij neds pee pirmas neds pee ohtras nodalifchanas; jo tam nebij lustes semê pasfehptees un pa gaisa-juhru tas jaw deesgan bij braukajis, tapehz winsch peedalihahs pee ta trescha pulka, kas no lauka pa wagu, grahwi un strautinu tezeja lihkmum lihkmumeem no kalna us leiju. Tee kara lustigi pileeni bij fapulzejufchees un fataisfjufchees par burfgutodamu un putodamu upiti, kas strauji tezedama preezigi dsedaja:

Mudigi us leijinu,
Streefim til us juhriinu!

Winas dsceemas atbals atskaneja us tuhstfofch tuhstfofcheem lahgeem eelsch leelas upes, kas tam pascham mehrtim preti tezeja usfauldama: Brahti, wehlam labu laimu us preezigu reisofchanu! Nu abi pulki faweenojahs, kohpâ fatezedami, un pee tam bij dsirdama tahda murminafchana un runafchana, kã kad pileeni kohpâ nahfdami atkal passhtohs, par atkalredsechanohs preezatohs, un apwizatohs kã katram lihds fchim klahjees. Ar ikweenu minutu pileenu pulks auga wairumâ, arween peerahdijahs jauni pawaditaji pee wezeem zela gahjejem un kã tee wifî preezajahs, kad no teem lejã leela, plata straume atradahs, kas fawus leelus wilkus wineem it lepni preti walfstija. Muhsu masais drohfchineeks no leeleem preekeem lehza faweem beedreem us plejeem, teem pahri fskreedams, lai pats pirmais leelo, lepno straumi waretu apfwzejinahht.

Zeela straume bij tohti lihgfma redsedama, ka til dauds mudri un schirgti tautesfchi no wifahm malahm tai peetel klahht un pawairo winas waru un leelumu. Un pileeni bij lepni, ka nu tee peedereja pee tahdas leelas straumes, zaur fo tee tapa fpehzigi nest wifleelakahs nastas un mantas. Ari jo drihs leela laima brauja peelahdeta ar keegeiteem un pileeni gawileja, ka tee to fpehja nest us fawas muguras kã kahdu weeglu fpalwu. Atkal jo drihs leels damflugis peepafahht ar wifadahm kasteem un kulehm un apfehhts ar leeleem un maseem zilwekem, pa pileenu witneem kapajahs un karpijahs putodamees un dujsmodamees us preekfchu fskreedams. Tas ari pileenus eezajinaja un tee us wifahm pufehm gahsdamees isfkaloja fawas gultas malas un jo firdigi sita pret kahda tilta stabeem, us kureem zilweku behrni staigaja no weena kasta us ohtru. Tahdu prahtu tee gan ne nefa zilweku darbus isahrdiht, bet nu wina darbi us tam fihmeja un zilwekus beedeja.

Muhsu uhdens pileens lihds ar faweem ziteem brahteem us preekfchu tezedams arween fo jaunu eeraudfija; leelas un masas pilsehtas, salas, fudmalas, flushchas, kas to melleja faguhsiht, bet kurahm winsch arween jo laimigs imuka zaur pirfsteem. Domehr to leelako flatu spehli winsch peedfchwaja braukdams gar kahdu leelu andeles pilsehtu un winas ohstã apmesdamees. Tas ischumeht ischumeja no leeleem un maseem fugeem un wehl nelad tas nebij tildauds peldefchus namus

redsejis weenā lohpa. Wiſā iſſtatijahs kà kahds dſihws meſchs, kas buhtu iſaudſis no juhras dibina un ſawus maſtus gribetu zelt lihds padebeſcheem. Sarkani, ſili, ſati, balti dſel-
teni un daſch-daſchadi karogi pliwinajahs gaiſā. Matroſchi
no wiſadahm ſemehm, daſchadahm tautahm un kahdahm ne-
kahdahm drehbehm, uſ kugeem ehda, dſehra, ſtrahdaja un dſee-
daja. Metahli, no tureenes ſtahweja krahſchwi nami, lepnaſ
piſis un jaukaſ baſnizaſ ar leeleem augſteem lohgeem un tohr-
neem. Ta bij pati ta piſſſehta, eelſch kuraſ tapa eeweſti
daudſ daudſ pretſchu-weſumi un ſpihkeri peekrauti lihds pa-
ſchai mugurai. Pileens to wiſu kreetni apſſatija uſ kahda
kuga ſtuhres guledamſ. Nedelahm un mehneſcheem winſch
wareja ſſatiteeſ un tam nedſ apnika nedſ laiſs palika par garu.

Pa tam ſtarpam ta kuga matroſchi kahdā deenā uſdſeedaja
tahdu dſeeſmu:

Rihtā, ja, rihtā, ja, rihtā eeſim zeta!

Dohſmees, ſteigſmees, leela, plata juhra.

To dſirdoht maſajam juhras deklinam uſeet leela ilgoſcha-
nahs, greeſtees atpakat pee miſlaſ memiraſ, no kuraſ taſ
jaw ilgi bijis atſchirtſ. Tapehſ taſ no preekeem lehkaja,
kad matroſchi kuga ſehgeluſ uſwilka un kugi walā palaida.
Winſch uſlahpa uſ ſtuhres augſchpuſeſ un tad jo lihſjmi
brauza uſ juhru. Ilgi wiſ ne-aiſgahja, kad kraſti uſ abahm
puſehm paſuda un leeli ſtipri witai preti ſchahwahs it kà
kad tee gribetu mahjaſ eedamu pileenu apſweizmaht un to
aiſweſt pee mahtes, kaſ jaw ſen uſ wina atnahſſchanu gai-
dija. Nu muhſu reiſneekſ nolehja no ſawa ſehdehta eelſch
witaodameem mutuleem un ſteidſahs uſ preeſſchu beſ kawe-
ſchanahs beſ apſſahſchanahs, lai waretu ſaweem juhra miſ-
dameem brahliſcheem paſtaſſtiht ſawu zeta gahjumu, ziſ taſku
taſ reiſojis, kur bijis un kahduſ brihnumuſ redſejis. Tani
brihdi juhra bij apgehrbuſi tumſchi ſaku ſwehtu uſwalu un
preezajahs par teem atpakat nahſdameem behrneem, kaſ nu
gawiledami un preezigi tezedami eelehja ſawas leelaſ mah-
tes flehpt.

Kad nu tu, miſtaſ laſitajſ un ſirdſmihta laſitaja, jaukà
kluſā wafaraſ wakara, kad ne gaiſs nekultahs, zeere gar juhr-
malu un dſirdi witau paſlepenu tſchulkſteſchanu un murmina-
ſchanu, tad ſini ka nu pileeni ſawai mahtei ſtahta to, ko
tee uſ ſaweem gazeem zeleem peedſihwojuſchi. Bet to dſirde-
damſ dohma pee ta augſchā, kaſ ar ſawahm tehwiſchſigahm
azim ſeme ſſatidameeſ neween juhras pileenuſ, bet ari tawuſ
ſohluſ ſſaita un tewi wada, lai tu ne-apmalditoſ paſauleſ
dſihweſ ſtraumē, bet ka pee rohklaſ wadihtſ pa ſlapjumu un
tumſibu, pa gaiſmu un preeku, ſmeedameeſ un raudadamſ
eetezetu tani muhſchigā dſihwibaſ juhrā. F—on.

Lauzineekſ piſſſehta jeb iſ labohm lammāſ deenāſ.

Mane ſeenijamſ baltaiſ mihrſ rittigi wahrdū tureja un
mani apmeleja; par to eſ lohti preezajohs, ka nu dabuſchu
atkal ko no wina dſirdoht. Labrihtu padewiſ, winſch ſajija:

„Nu wezaiſ, mehſ drihſ ſchſirſimeeſ; jo eſ gribu ar dſelſa
ſirgeli lihds Behterburgu un Maſkawu pawiſinateeſ.“

„Taſ man ir preekſ, jo eſ ſimu, ka Juhr ar tuſſchu kuli
nepahrnahſſeet.“

„Eſ ari gribu laſiht un kulē kraht, ko tiſ atradiſchu: zeetu
un miſkſtu, ſaldu un ruſkſtu, ſlabbu un ſihwu, un pahrne-
ſſchu, tad wareſſeet paſchi pehſ patilſchanaſ iſmeleeteſ.“

„Pateizohs par ſohliſchanu. Bet tagad Juhr wehl ir
laiſa iſſtahttiht, par tahm ſſaiſtahm lauku meitenehm, kaſ
piſſſehta eenahſtuſchāſ dſihwoht, kà man jaw wina reiſ ſohlijat.“

„No tam jeb par tam mumſ waijadſehſ kahduſ gaduſ
atpakat nemt, lai labaki ſſaidribā tohpam. — Kad wehl
kugu kluſſiba bija, tad maſ meitaſ no lauſeem wareja piſſ-
ſehta tapt, tapehſ ka paſeſ netapa dohtaſ; kura ſawam pa-
gaſtam rudeni uſſajija, ta wareja pawafara zita pagasta pee-
rakſtiteeſ un deeneht, bet piſſſehta jaw nē, tiſ muſſchu lauſchu,
kà wagareſ un mohderneeku behrneem, pagasta teeſa paſeſ iſ-
dewa, taſ nu nogahja piſſſehta; bet ne weeglakaſ dſihweſ
deht, bet ſawu laimi meleht, jo winahm pee ſaweem weza-
leem bija weegluma deſgan, kuraſ kreetni iſturejahs, tahm
ari laime atradaſ, labi puiſchi taſ apprezeja, ta ka pehſat
augſtu gaſpaſchu rinda wareja ſtahteſ, ir wehl tagad daudſ
no tahm ir nama waladneezes, labāſ mahtes, kuraſ kreetnuſ
tautaſ dehlus ir iſaudſinajuſchāſ, audſina ir tagad, un wehl
audſinaſ; tahdahm uſſauſſim diwſahrtigu augſtu laimi. Bet
tahm lauku deeneſtneezehm bija toreſ gruhti laiſi, — brihw
gan bija pawafari no ſawa ſaimneeka atſtaht, un pee zita
no-eet, bet taſ bija taſ patſ, jo lohne bija no pagasta teeſaſ
noſpreeſta: kaſ gatawaſ drehbeſ dabuja, tai tiſ bija 2 dahl-
deri lohne par gadu, zitur lini un wilna tiſa dohta un pa-
ſchai bija drehbeſ jataija. No jauna gada lihds leeldeenai
tapa winai wakari un kahda ſtunda par deenu preeſſch drehbju
taiſſchanaſ atwehleta un darbſ wiſur taſ patſ: weenu ne-
detu ja-eet muſſchu riſā kult, ohtru atkal darboſ pee lohpu-
kohpſchanaſ. Kulſchana, kad niknaiſ wagera eelſch flehpa
rudſu ſalmeem 10 lihds 15 graudu atrada, tad bija, kà bija,
labi jaw nebija — Pee mohderes atkal no rihta agri, lihds
wehlu nakti, pee lohpu kohpſchanaſ un trauku maſgaſchanaſ
jaſtrahda, tad wehl puſmahrzianu linu ſmalſki jaſawehrpi, to
newaredamaſ eeſpeht, dewa mahjaſ kalpu ſeewahm jeb zita
kahdai ſawehrpt, un par to atdewa ſawu ſweeſta ſibianu, pati
tiſ wiſu nedetu ar putru un maiſi pahrtikdama. Ta gahja
ſenak laužineeku meitahm, bet wināſ bija pee tam meerigaſ,
preezigaſ, luſtigaſ, wakaroſ gohwis ſlauſdamāſ, riſā ſalmuſ
kratidamaſ dſeedaja tautaſ dſeeſmaſ, ka wiſaſ malaſ lihgoht
lihgojahſ.

Behſ tam atnahja renteſ-laiſi, meitaſ no teeſaſ wairſ ne-
tiſa peeſpeeſtaſ deeneht, ſaimneekem paſcheem deenaſtneezes
bija jamekte, zaur tam ſajeſhlahſ ir lohne dahrgaka: bet ziſ
tad dahrga, — 6 lihds 8 rub. par gadu, bet pati ar ſa-
wahm drehbehm. Behſ kahdeem gadeem ſahla ir paſeſ mei-
tahm doht un wareja eet kur grib un dariht kaſ patihſ, ſahla
eet piſſſehtaſ, leelaku lohni un weeglaku darbu meleht; bet
ne wiſaſ to zereku labumu panahja, — ir ari darbſ jaſtrahda,
kuraſ bija ſtipraſ pee meeſaſ un gara, kaſ par piſſſehtaſ
twaiku nebehdaja, taſ ne-noklihta uſ nezetu, neſtraidija no
weena deenaſta uſ ohtru, kalpoja uſtizigi ſawam maiſeſ-teh-
wam, taſ eekrahja labu graſi, labāſ drehbeſ un kad bruht-
ganſ atradaſ, tad nama-tehws palihdſeja ſahlaſ iſtaſiht un
puhrſ ari tuſſchſ nepalika, tahdaſ ari tiſ labi puiſchi ap-
prezeja. Bet kaſ ar ſawu pahwa greſnumu, bet ne ar tiſumu
grib bruhtganu nopelniht, tahm ta ne-iſnahſ wiſ — ſamih-
lejahſ gan, bet ta miſleſtiba nepaſtahm.

Kà miſleſtiba ſahlahſ, to ſinam gan,

Kà wina beigſeeſ, — kaſ pateiſ to man!?

Tahda ir gan wihrām ſeewa, bet ne mahjaſ ſaimneezē,

Iai gan wihrs pelna, bet kad feewa pohsta, tad nekur us preekfchu netaps: nahf drihs naida, fahf ir tshiganu marjaschu spehleht, un ta eet pohsta un ja teem kahds behrnijsch atrohds, tam ari ir janonihst. — Dauds teef ari no bruhganeem peekrahptas, wifuwairaf no bitetneeku saldteem. Tahs meitinas, karstas us prezeschanohs, apgehrbj par sawu naudu bruhgtanu ar jiwildrehbehm, eedohd wehl, ka war us laukeem isbraukt, wezatus un radus apmelleht, un tad kad pahrnahs kahsas taishs; bet tas meiteni peekrahpis, nenahf wairs atpakaf, — ir pasubis ka schihds pa Mikeleem. — Waj us laukeem ari waretu bruhgtans pasufi? — To es netizu, — jo pagasta teefa gan winu atraftu. — Bet ko meitene iai pilsseht, dara, kad nauda un padohms truhst. —

Apftatimees wehl kahds gadus atpakaf. Lihds schim laikam us laukeem tagad wairs ne gana-meita par 6 rubl. gadu nedeenehs un pilnigai darbneezei fainneeks 20 rubl. ir wehl wairaf lohnes dohs. Darbi ari wairs naw til gruhti, ka fenaf, jo muishu naw wairs jaklaufa, bet ir tad meitas naw meerigas, nahf pilssehts, weglaku dshwi un wairaf peknu atraft; 3 lihds 4 rubl. par mehnesi, ta wehl esohf masa lohne. Us wifu gadu jaw neweenu deenestu ne-usnems. Pilsseht, atnahlfchas, usmelle kohrteli, lihds deenahs rafees, tad eet us tirgu, pilssehtneezees spalwu nopirkt; to usgehrbuchas usmelle skaperneeku, tam eedohd 30 jeb 50 kap lai preekfch winahm deenestu usmellejohf, jo paschas pilssehtu nepasihstohf un esohf kauns deenastu melleht. Skaperneeks drihs deenasta weetu atroh, jo winam ir wifas malas sinamas. Zitai ir uspafetaja, zitai weefniza weeta; kur stipraks darbs, to tahdas nepeenem. Til kreetna darbige meita eet pati deenastu melleht un nekaunahs wis, kad naw pilssehtneezees apgehrbs; un tai Deews ari labi palihds. Bet es ar simteem leezineekeem waru apleezinaht, ka ne-nosedfiga lauku meita sawa lauzineeku apgehrba, stary fenaf eenahlfchahm lauzineezehm pilssehtneezees apgehrba isflatahs ka magone stary nahtrehm, jo tas pahwu gresnoms ar garu asti ir gekiba. Zitas ari pee labeem lungeem deenastu atroh, bet ir ka uhdens burbulis, kas ahtri ischliht, un tahs waijadsetu ar tahdu leezibas-sihmi atlaift, ka par prohwi: Trihne besdarbia, ir weenu gadu bes 11 mehnescheem pee manim deenasta bijufi un eeljsch fcha laika tshalka bijufe preekfch nama durwim — tauwiga darb, — gahdiga preekfch fewis, — runa draudfiga pret wihrischleem, — ufiziga sawam mihtakam, — gohdiga wifu rahdiht, kas bija aissegt.

Dauds lungi un gaspaschas gan schehlojahs, ka flittas deenastneezees, bet preekfch winu labofchanas tohp mas gahdahs. Tad nu, kad weena un ohtra weeta deenasta ir ne pastahwiba, tad eet pee kahdas wefcherenes, palihdseht wefchu masgahf, jeb pee linu un labibas lihrischanas, dauds ari eet krepofsta saldatu drehbes schuhf. Daschas ari deenasta kahdu laiku paleef, bet atkal isdara kahdu stiki. Wifu istahstihf newaru, jo tas buhtu par garu; til weenu notikumumu pateifschu. Pee Dr. P. lunga deeneja lauku meita jaw 3 mehneschus. Weena wafara wehlu pahrbrauz lungs ar leelmahf no weefsbahm, leelmahf sawu rohfu nonehmuft, noleef us lohgu. Meita peetek flahf un faka: „Tas nebuhs labi, behrni nogahfhs semu un famihdih, es eelifschu ar wifu kaschoku flapi!“ To padarijufi atdohd zeenigai atflehgas. (Bet flapi nebija wis aissehgufi). Un nu wif aiseef guleht. — No rihta

fungs eerauga, ka flapja durwis wafam, pee-eet flahf, atroh, ka leelmahf rohfu, kaschoks un wehl zitas leetas lihds ar meitas pasi isnemas, un pasi meita pasubufi. — Ta dauds, it dauds, lungeem ir notizis. Trahpahs ari, ka pelekee kahdu panahf, tad to nosuhfa Zwanam jeb Petruschlam par bruhfi.

(Turpmat beigums.)

Trufis un flabinadama tshuhfka.

Preekfch ne ilga laika tifa Zirikes pilsseht, daschadas tshuhfklas rahditas un tai laika, kad tahs tifa barotas, tifa weens peleks trufis kahdas flabinadamas tshuhfklas buhriti eeliks, lai tai buhtu no ta laba mallite. Schi ari bija tuh-lit gatawa nabaga trufiti apriht un flabinaja ar sawu asti breefmigi. Trufis sawas nahwes bailes dohmaja, ka tshuhfklas aste esohf ta breefmigala un tapehj ahtri uslehzja aste wirfu un nokohda pahra flabinaschanas kaulinus. Tagad tshuhfka eekaitinata dewahs trufcham wirfu un pahrtrohda tam weenai ziflai ahdu; bet, pate no sawahm fahpehm mohzita, palaida trufi drihs atkal wafa. Trufis dewahs par ohtru reisi tshuhfklai wirfu un eewainoja to pee kalla. Tshuhfka tuhlt issteepahs un zihnischanai bija beigas. Flabinataja tshuhfka pehj stundas laika bij pagalam. Trufcha eewainojums tifa isdseedinahts un dshwo wehl tagad un netiks wairs tshuhfklahm preekfch baribas buhriti bahfis, bet dabu par sawu drohfschu isturefchanohs scheflastibas-maisi.

No fini, to wairs neprafi!

Kahds semneeks wed feena wesumu, ohtris fcho fateef, apfweizina un prafa: „Ko tu tur wed?“ „Malku!“ — „Kas? tas jaw ir feena wesums!“ — „Nu kad tu redsi un patš pasihsti, ko tad tu wehl prafi!“ — M.

Naudas papihru-zena.

Rihga, tai 20. Februar 1876.

Papihri		prafja	matfaja
5 procentes	infteppijas 5. serijas no 1854.	100 rubl.	99 1/2 rubl
5	prehmiju bifetes 1. emifijas	218	216 1/2
5	2.	—	—
5	Rihgas namu kihlu-grahmatas	97 1/4	96 1/4
5 1/2	hipoteku kihlu-grahmatas	98	97 1/4
5	Widjemes kihlu-grahmatas (ne-ufaf.)	99 1/4	99
5 1/2	Dewas hipoteku bantas obligazijas	85 1/2	84 1/2
Rihgas-Dinaburgas	dselsszela ahzijas (1856)	134 1/2	133 1/2
—	omezes bantas ahzijas	160	—
—	Dinaburgas dselsszela ahzijas	97 1/4	96 1/4

Atbildes.

- J. P. K. . . . . neis. Zuhfu fuhrijumu mums miht un zil laifs un weeta to atkau, mehst tohs leetojam; bet eewehroftim, ka wifu newaram laika-ralfia eelit, kas fahfhwu notizis un kas dascham patihlams.
- B. K. — R. Zuhfu sinojums isleetajam. Bet lamdeht isleekates tahbi juhtrigi, brijfcheem pasemodamees, brijfcham pa-auglfi pazeldamees. Darba-lauls, preekfch kura strahdajat, ir pilns nopeetibas un pateefibas, tadeht buhfm nopeemi un pateefi bes leelas islifchanahs.
- Bez. Mart. — D. Dauds paldees! Zuhfu fuhrijumu jaw leetojam. Stahhs nahlofchu reifu.
- B. A. L. Labafi buhtu, kad ta leeta wairs netiltu kuhinata; bet ja isflaidrojumu laubis laifu, tad tam jabufi rahbahm, kas tilai us leeta paschu ween sibmejahs. Pee stridhes ralfieem, elam tohs awifis leel, jajantia: kahds tabums no tam allehtees pateefibai un tantai?

Redafzija.

Laimes kalejs.

(Statees № 3. Beigums.)

Kas to wareja peerabdiht, ka don Ugarto un Riwero Bahwila biju pohstā un pasufchanā gahsufchi? Bei fchaubifchanas tee leedsahs un ar beskaunibu apleezinaja, ka itin neneefa nesinoht no Bahwila. Winfch weenā wakarā bija no bedrehm aigahjis, un wairs mahjā ne-atnahjis. Kur winfch bija palizis, waj nu laupitaju nagds kritis jeb zittahrt ka nelaimigs tizis — kurfch gan to wareja sinahrt? Slepflawibas darbs us eelas nebija nekahda nedfirdama leeta Baslo-pilssehta, un tad pehz padarita darba lihkis kaut kahdā wezā bedrē tika eefweests, tad nebija sinams wairs nekahdas zeribas pehz pafat-mefchanas.

To wifu nabaga Bahwils dohmaja, un tahdas dohmas laupija winam wifu zeribu, tā ka winfch riktigi wairs nemas nezereja kahdureis atkal deenas-gaisminu eerandfihrt.

Bet waj tad winfch newaretu mehginahrt few pats, bes palihga no ahrpuzes, atfwabinatees? Rā faules-stars no augfchenes fchihis dohmas atfpihdeja wina fatreektā dwehfelē, un usmohdinaja winu atkal. Lai gan kahjas un rohkās tam bija fafetas, bet ar faweem sohbeem tas fahka puſchu kohrt fawas faitas, kā pele, kas lauwas tihflu fakremta. Striki paleef fwabadaki, wina rohkās bija walā un winam bija nu ari weeglaf fawas kahjas atfwabinahrt. Winfch wareja pazettees, un ar rohkahm aplahrt taustihrt, waj newaretu no zetuma isbehgt.

Prahrtigi tas kehra gar feenahm, pee katra fohla papreetschu ismekledams, waj kahds besdibens ne-atrohdahs apafsch wina kahjahm, kura tas waretu eekrist. Neeenas no tahdahm drāndefchanahm nebija atrohdamas, bet par leelahm behdahm wajabseja winam atfihrt, ka wina zeriba nebija wis pastahwiga. Kur ween winfch grabstija, wifur tas atrada til stahwu flinti, kura wifaplahrt kā zets nepahfahpjams muhris taifni us augfchu isfehlahs. Winfch wairs ilgal newareja fchaubitees, ka bija weenā wezā kalna-raktuwās bedrē nolaiſts, kura agraf pa trepehm nokahpa, bet no kurahm tagad wairs ne-atrada ne wifu mafakahs sihmites.

Winfch palika atkal bes atmanas un nogrima nefkaidrōs fapnōs un dfitās dohmās. Ilgal par stundu winfch sehdeja us semes notupees ar muguru atfpeedees pret feenu, newaredams wairs isdohmahrt, us kahdu wihfi ahrtā tilt, tē winu peepefchi istranzeja fohli un wahjifch fwezes fpojſchums, kurfch druſku ween fpeedahs zaur beesu tumfibu, wina prahrtu mohdinaja.

„Kas tur nahrt?“ winfch iskleedsa. „No Deewa puſes, waj tas ir kahds draugs?“

„Skatees us mani, un tad prasi wehl weenu reis, waj tas ir draugs, kas tewi apmekle!“ weena balſs mehdidama atbildeja, kura nabaga Bahwilam bija glufchi pasihstama, un weens gihmis leezahs pahr bedres-malu tumfchā dfitumā.

„Riwero!“ Bahwils iskleedsa. „Besdeewigais, tawa rohka bija, kas mani fchini kapā ir gruhduſi!“

„Riktigi atminehts! Mana rohka, zaur manu palihgu, tris duhſchigu Zambo rohkahm, kuri wehl ir klufaki, kā fchihis metatu feenas, kas tewi eeflehdi.“ Riwero atbildeja.

„Un ko tad tu wehl gribi no manis?“ Bahwils atbildeja. „Waj tu til efi nahjis, pahr manu nelaimi preezatees?“

„Neeen tapehz, bet ari tewim sinamu dariht, kas tew ir jafagaida un us ko tew ir jazere.“ Riwero atbildeja. „Neds, mans dehl, iffaktris ir fawas laimes kalejs, kā tu us don Ugarto fajiji, kad winsch tew laimi peeſohlija. Tu efi few gauschi labu laimi fakalis, tu sehdi starp judraba metakeem, un neweens kehniſch newar leelitees ar dahrgaku jahrtu, kā taws buhs, kad tu pehz kahdahm deenahm buhji badā nomiris.“

„Badā nomirt!“ Bahwils isbihjees isfaufa. „Tu gribi mani riktigi list badā nomirt, pamastinam nomehrdeht?“

„Ja, mans dehlin, to es gribu.“ Riwero atbildeja. „Neds, ta man nekahda flepfawiba. Es tewi nenofauju, bet til tewi eeflohgu, manas drohſchibas dehl, lai tu ne-ispahpa, kas man daschas nepatifchanas waretu padarihrt. Par wifu zitu man naw nekahda behda, wifmafak tur apafschā par tawu galu. Bet weenu labu padohmu es tew wehl gribu doht, no fehlastibas par tawu jaunibu un newainibu. Neds, behnin, nomehrdeſchana ir fahpiga un breefmiga nahwe! Es labaf wehletohs few pats galwu fadausihrt pret zettajahm metaufeenahm. Sinams tas gan druſku fahp, bet tad tas ari ir ahtrak pabeigts. Paklausi, dehtin, manam padohnam, jo tu redſi, tew zits wairs gandrihs nelas pahri nepaliks.“

„Nē, besdeewigais.“ Bahwils ar aiffmafufchu balſi atbildeja, — „Deews wis newar gribeht, ka es til breefmigu galu atrohdu! jo es til dariju pehz wina fwehteem bauſchteem. Sargees tu! Wilſona kungs sin wifu! Es efmū winam rakstijis, wifas juhju weefrahſchanas winam atflahjis, winfch ſchē atbrauks, no manis atzerejees, juhju breefmigē flepfawibas darbs nahks gaismā, un tad, tad es buhſchu atkal, kas fajihis: „Ifktris ir fawas laimes kalejs!“

Skata ſmeefchanahs atskaneja nelaimiga Bahwila dfitā kapā. „Repreezajees wis ar tahdu zeribu!“ Riwero atbildeja.

„Tu dohma ka wezais Wilſons wifu sin? Winfch nesin neneeka, un ne kad tawa wehstule nenahks wina rohkās. Saker winu, dehlin! Tur ir wina! Apluhko winu labi! Un nu nes winu us pasti, kad tu gribi!“

Balts papihrs lidinajahs kā balts balohds starp mitrajahm feenahm bedres dfitumā turp semē; Bahwils kehra pehz tahs ar abahm rohkahm — fagrahba to — aptaufstija un apſkatiſtija to pee wahjas fwezes gaismas: — ak, winsch wairs newareja fchaubitees, ta bija wina wehstule, kuru bija Wilſona kungam rakstijis, un kamehr Bahwils no breefmahm eekleedsahs, Riwero no preeka ar mehdidanu balſi ſmehjahs.

„Mirſti, tu puika!“ winfch kleedsa. „Tu redſi gan, preefch tewis pascha tawam Deewam wairs naw nekahda palihga! Tu efi few laimi fakalis, tad nu baudi tu winu, drohſchais kalej!“

„Apscheloſchanu!“ Bahwils kleedsa is jawa kapa dfituma kā ahrprahrtigs. „Apscheloſchanu! No Deewa puſes, neleez man tā nobeigtees, Riwero!“

„Nekahdas apscheloſchanahs!“ Riwero atkleedsa, karam nemas nelaimiga fahpiga kleeſchana pee firds negahja — „tew ir, ko tu mekleji! Nekahdas apscheloſchanahs!“

Un Riwero atkaphahs no bedres malas, wina ehna, wina nejaulais gihmis pasuda, un Bahwils kleedsa ohtri reis no isfamifchanahs. „Nekahdas apscheloſchanahs! Ak Deews

nekahdas apschelofchanahs!" winſch kleeſa, kamehr wehl ſwe-
zes gairma til wahji ween wina kapâ ſpilhdeja.

"Nè, tahm debefim lai ir ſwehrechts, nekahdas apschelof-
ſchanahs par to beſdeewigo!" weena ſweſcha, tumſcha zilwefa
ehna tai azumirkli ar pehrkona baſi runaja, kura aiſ Nivero
muguras augſtu iſjehlahs, un ar ahtru kehreenu ta ſagrahba
beſdeewiga pakauſi. Weena ſkana knirkſchkeſchana atſkaneja
kâ atbalſs zaur teem apatſchſemes kalna-bedru gangeem un
welwehm. Tad wehl noſkaneja weena tumſcha puſ aiſſma-
kuſe ſtenefchana, ſweze iſdſiſa un kâ Bahwils dſirdeja, tad
ſtarp Nivero un weenu peenahzeju bija pee wina kapa malas
ar nahwigu duſnu eſahkuſehs zihnifchanahs. Tagad wehl
weens kleeſeens, weena ſtenefchana, weens ſmagſ kriteens, —
un wiſs rahdijahs buht pagalam.

"Scheligais Deems — kureſch bija uſwaretajs ſchini breeſ-
miga zihnifchana?"

Schi breeſmiga ſchaubiſchanahs wairs nemohzija til ilgi
nabaga Bahwila ſatreekto ſirdi.

"Eſi til wehl weenu azumirkli pazeetigs, brahl!" jauna
peenahzeja balſs runaja. "Tas blehdis, ſleptawa guk jaw
pee ſemes un eſ til melleju to ſwezi, kaſ winam ſemè nolri-
tuſe. Ha, ſchè ir wina!"

"Bet ta, mans draugs, mans glahbejs, kaſ tu eſi?" Bah-
wils ar drebedamu balſi praſija, kamehr winam preeks par
negaiditu glahbſchana, gandrihs dwaſchas wilſchana atnehma.

"Du to redſeſi, brahl!" tã balſs atbildeja. "Bazeetes til
wehl iſſu laitu!"

Gaiſchſ ſwezes gaiſchums peepeſchi atſpilhdeja zaur tumſibu.
Bedres-ſweze dega atkal gaiſchi, un par bedres-malu leezahs,
gaiſchi no ſwezes leeſmas apgaiſmohts, tumſchi bruhns no-
dedſis Indijaneefcha gihmis.

"Gualpa!" Bahwils iſſauza. "Debeſu tehws, kaſ tewi
ſchè atweda mani iſglahbt?"

"Du wiſu dſirdeſi, brahl!" Gualpa atbildeja. "Bet wiſu-
pirms tew waijaga atkal tilt atſwabinatam. Saker ſcho
ſtriki, ſeen to labi ſtipri ap kruhtim un plezeem, un eſ tew
no tawa kapa iſwillſchu."

Pee ſcheem wahrdeem ſlihdeja ſtrikis pahre beſbibena malu
bedres dſitumã. Bahwils ſtriki ſakehra, darija kã wina glah-
bejs pawehleja, un iſſã laikã winſch ſtahweja Gualpam bla-
kam, kureſch wiau miſhligi aplampa un pee ſawahm kruhtim
ſpeeda, kamehr ohtris Indijaneets, wezais Guari, ari blakam
ſtahweja, un ar preeku abu jauneku laimigohs gihmjus uſ-
luhjoja.

"Un Nivero?" Bahwils beidſoht praſija. "Kaſ lai ar
wiau noteek, Gualpa?"

"Winam tiſs tas atmaſſahts, ko winſch patſ ir nopelni-
jis!" jaunais Indijaneets ar zeetu prahtu atbildeja. "Turp
ſemè, nolaidiſim wiau, Guari!"

Nivero guleja zeefchi ſajeets pee ſemes, kã papreeſchu
Bahwils uſ ſchihſ beſdibena malas bija gulejis, un luhlojahs
pils duſmibas un iſſamiſeſchanaſ. Guari apnehma winam
ſtriki ap kruhtim, gruhda wiau pahre beſdibena malu pahri un
kã tas watigi gaiſã karajahs, taſ ſagreeſa wina rohku ſai-
tes. Nivero iſnehma to wiſchli no mutes, kuru mutè ture-
dams winſch lihdi ſchim nebija warejis runaht, un ſahla
ſchelligi kault un waimanaht.

"Apſchelofchanahs! Apſchelofchanahs!" winſch kleeſa.

"Nokaujat mani, bet til neleekat manim ſchini kapâ badu
nomirt!"

"Nekahdas apschelofchanahs!" Gualpa atbildeja. "Waj
winſch apschelofjahs pahre manu brahli? Turp alã ar wiau!"

Neganti ſkaneja beſdeewiga Nivero brehſſchana zaur bedres
gangeem, kamehr Guari pamaſitinam ſtriki palaida un noſoh-
ditaſ uſ bedres dibena nonahza.

"Mirſti!" Gualpa ſauza winam pakal. Waj tu neſajiji
uſ mana brahla: iſkatris eſoht ſawas laimes kalejs? Tad nu
tu guli kehdes, kuras tawa negantiba tew ir kaluſi. Beſ-
deewigais, mirſti!"

"Eſ negribu mirt!" nelaimigais nahwes bailès kleeſa.
"Arnoldo lungs! Apſchelofchanahs! Glahbjat mani! Schel-
laſtibu no Deema mahtes puſes!"

Bahwils greeſahs luhgdamees uſ Gualpu.

"Nè," tã ſchis ſajija ar breeſmigu zeetibu. "Winſch pa-
leek! Mans draugs, mans brahliſ, nahz! Staiga man pakal!"

Til ar pretitureſchanohs Bahwils gahja prohjam, jo Ni-
wero breeſmiga kleeſchana ſatreeza winam ſirdi. "Lai winſch
paleek, lai winſch paleek!" tã Gualpa tſchukſteja tam auſi,
kad wini kahdus ſohlus no bedres bija aiſgahjuſchi. "Wira
ſtrahpe ir taiſna, jo mehſ winam ne-atreebamees, bet til ſti-
pri atmaſſajam! Rihtã wairak!"

Wini aiſgahja; Gualpa ar Bahwilu rohãſ ſakehrufchees
un Guari ar ſwezi papreeſchu. Iſſamiſuſcha, beſdeewiga
kauſſchana, kuru tee bedre atſlahja, ſkaneja teem pakal, ka-
mehr tee ganga galu ſaſneeda. Guari atwehra ſmagahs
durwis, kuras to eeflehdiſa, un Gualpa tahs aiſgruhda atkal
zeeti ar leelu riheenu. Bahwils eenahza nu ſakrituſchã
buhdinã, un pehz iſſã brihtina taſ ſtahweja ahra, apatſch
naktſ debeſcha, kur ſwaigſnes ſudraba ſpohſchumã mirdſeja;
lehns wehjuſch puhta un ar preeka wahrdeem Bahwils Gu-
alpu aplampa.

"Mans draugs, kã lai eſ tew pateizu par ſcho glahbſchana
iſ kapa tumſuma?" tã taſ dſikli ſirdi ſagrahhts iſſauza.

"Mans brahliſ, nepateiz wiſ man, bet tam muhſchigam ſweh-
tam Deewam, kureſch ir deſtijiſ ſchelhſtridibu, apschelofcha-
nohs, brahla-mihleſtibu un pateſibu tawãſ kruhtis!" tã Gu-
alpa miſhli rohku ſpeedams atbildeja. "Kaſ palihdeja nabaga
Indijaneefcham, lai gan wina ahda ir ſarkana, kad Zambo
un Nehgeru naſchi uſ ta ſirdi mehrkeja? Kaſ glahba nabaga
Indijaneefcham ar ſarkanu ahdu dſiſhibu, kad taſ Punaſ
ſneega-putendõs bija palizis? Kaſ ſauza nabaga ſarkano In-
dijaneeti par ſawu draugu, un kam bija ſirds par wiau zee-
ſchanaht? Kaſ runaja preeſch nabaga nelaimigeem baretoro-
ſeem un hapiriſeem, un nebedaja par blehſchu atreeſchanohs?
Du biji, tu to wiſu dariji, mans brahliſ! Un nu — ſarka-
najam wiſram nebuhtu atlauts ſawu balto draugu glahbt no
beſdeewigo zilpahm? Reweena wahrda wairs no tam, mans
brahliſ! Nahz! Wilſona lungs tewi gaida! Un wehl ir ohtris
wainigais ko apſtrahpeht!"

"Wilſona lungs?" tã Bahwils iſbrihnijees praſija. Kã
tad taſ ſchè ir atbrauzis?"

"Gualpa to atweda," tã jaunais Indijaneetiſ atbildeja.
Gualpa ſinaja ſawu brahli blehſchu nagõs eſam un winſch
bija par neſtipru, ſawu brahli atſwabinaht. Deesgan, tu
wiſu dſirdeſi, mans brahli! Nahz man lihdi!"

VIII.

L'aimé et l'afalita.

Wairak lā gads wareja buht pagahjās, kamehr pehdigee notikumī tika stahstīti. Weenā gresnā istabā, flaištās Wilsona kunga mahjās, bija wairak zilweki kōhpā, ko Deewa liktens no tahtahm semehm fche bija faweenojis. Wīfu pirms Wilsona kungs, isteepees fehdeja leelā lehnkrehflā; tad Bahwils, kas ar preezigu gihmi, pee kahdas bahlas, wezas gaspaschas fehdeja un tai pa brihtinam mihtli rohkas speeda; tad diwi jauni sehni un wīnu dīwas mahjas; wīfī jaunaki par Bahwīlu, bet tam lihdsigi no isskatas; tad weens wezs wihrs ar baltu bahrsdu un mateem, kas ar usmanigahm azim uf skunstiigi taištās masas kalna-raktuwās flatiyahs, kas uf leela magona-kohla galda stahweja, un wīfu pehdigi weens jauns Indijaneets, kura azis gaischaki fpihdeja, kad tas uf sawa drauga Bahwila flatiyahs, un kam drauga laime pee firds gahja.

Bahwils stahstija paschu laiku sawu likteni, un to jaw war dohmaht, ar kahdu usmanibu klaušijahs wina mahte, brahti, mahjas un wezais Lorenzs, (kurus mehs sinams starp Wilsona kunga weeseem buhsim pasinufchi.)

Tē uf reis Gualpa jauza Bahwīlu, lai ahri pee lohga nahsoht. Tik ko wīnsch pa lohgu bija azis ismetis, tē wīnsch eesauzahs! „Tur wīni eet! Kīwero un don Ugarto pee weenas kehdes peeflehgti! Ak, zil tas behdigi isskatas!“

Ziti ar, pee fcheem wahrdeem aisteidsahs uf mahjas baltonu, un luhkōjahs uf teem sohda krituscheem, kas pa diweem pee weenas kehdes, no usluhkeem pa eelu tika dsihti, preefch grubtu darbu pasrahdaschanas.

„Kahdi man wīnus, dehls? tā Arnolda gaspascha ar lehuu balfi fajija. „Kuri wīni ir?“

„Tee tur, widū starp teem ziteem,“ tā Bahwils atbildeja. „Tee tur, ar teem bahleem, launeem gihmeem, tee paschi, mihta mahte, kas nupat uf mums dufmigi flatiyahs un draudedami rohkas pret mums kratija. Waj tu no wineem bihstees? Ak, nebihstees wis! Tee ir uf wīfu muhschu noteefati un mums nekahdu flahdi wairs newar dariht!“

„Nē, jaw nē, es nebihstohs no teem, tik neschehloju tohs nelaimigohs,“ tā Arnolda gaspascha atbildeja. „Kahds liktens pehz til bagatas un labas dsihwees!“

„Nekahdas schelastibas par teem!“ tā Gualpa ar fawilltu peeri fajija. „Wīni til zeefch, ko pelnījufchi. Ifkattris ir fawas laimes kalejs! — tee few ir kehdes kalufchi!“

„Bet tu dehls, tu?“ tā mahte prastija, fahijufehs par farkanana wihra firds zetitibu.

„Es teem peedohdu, ko tee man launa darijufchi,“ tā Bahwils meerigi atbildeja. „Bet man tal waijaga tapat fajiht tā Gualpa: „Wīni ir sawu likteni nopelnījufchi!“

„Sinams, katram sawa data!“ tā Wilsona kungs fajija. „Kad tee puf til ustizigi un pateefigi ween buhtu bijufchi, tā muhsu Bahwils, un pehz Bahwila dsihwibas nebuhtu lahrojufchi, bet fawas pahrlahpshanas atsinufchi un noluhgufchi, — tad es wīnus atlaistu un nebuhtu lizis pehz likumeem noteefah! Bet weenu nedarbu uf ohtra kraut, nokaut, mani arweenu tahtak peewilt un aplaupiht, — tas ir par daud darihts. Tē teef pehz wīnu darbeem darihts! Muhsu wezajam Lorenzo ir taisniba, kad tas faka, ifkattris ir fawas laimes kalejs. Tē ir Bahwils! Wīnsch ir tā riktigā fmehdē

eegahjis un drohschi kalis! Kahds darbs, tahda alga! Stahsti tik tahtak, Bahwils! Kad besdeewigi fche garam gahja, tu fahli paschu laik stahstiht, tā Gualpa tew no bedres isglahba, un es redsu, ka tawa mahte grib labprahht tahtak dsirdeht.“

„Ja, sinams to gribu,“ tā Arnolda gaspascha fajija, atfehdamahs uf krehfla tā wīfī ziti. „Tu ne-efi mums wehl wīfu issstahstijis. Kā tas nahja, kad tu riktigā laikā tiki no taweem drauceem ij tik breefmgas nahwes isglahhrs?“

„Oh, to es driht issstahstīschu,“ tā Bahwils fajija, atfehdamees uf sema krehfla pee fawas mahtes. Tā bija laimiga, nefagaidita glahbschana, jo es jaw wairs nezereju kaut kahdu reis atkal deenas gaismu redseht. Par to es til waru pateiktees sawam draugam Gualpam un wezam pateefigam Huari, kas mani mihto, tapehz, ka es uf wina draugu likteni newis klusu zeedsams wareju usskatitees, bet pehz wīnu labuma pee usrauceem zihthōs.“

„Bahrlahpshana, kas wīnam no tā brihscha ir bagatigi tikufi atmakfata,“ tā Gualpa starpā runaja. „Bet farkanee wihri ari mihto sawu draugu!“

„Neko, neko no tam, Gualpa!“ Bahwils fajija. „Tu gan sīni, ka bes Wilsona kunga labprahhtibas . . .“

„Tahtak, tahtak!“ tā Wilsona kungs fajija. „To jaw mehs nemas negribam dsirdeht, bet til tawas atswabinaschanas stahstu zaur Gualpu.“

„Nu tad ari,“ tā Bahwils teiza, „lai mehs eefahkam. Gualpa pasina abus wihrus, kas Wilsona kunga darihschanas Basko-pilssehtā wadija, un atfina, zil grubti man ar teem buhs jazihnijahs. Tā tas schlihras no manis, kad jaw pilssehtu wareja redseht, uf kureen wīnsch man zaur Pūnu bij par zela-rahditaju, un usmekleja sawu tehwu, ka to man par patwehrrumu waretu fubtiht, kamehr wīnsch pats par manu drohschibu wis newareja gahdaht. Bet tehws tam guleja flims, un Gualpa nu bija schaubigs un nesinaja ko dariht. Behdigi tas apnehmahs uf Līmas-pilssehtu steigtees, Wilsona kungu usmekleht, tam Kīwero un Ugarto peekrahpshanas issstahstiht un fajiht, ka tas mani swehru nagōs dsiinis. Par laimi Wilsona kungs wīnam tizeja un tuhliht taisfijahs ar Gualpu zetoht uf Basko-pilssehtu. Nahloshas deenas wakarā, kura mani eenaidneeki mani gribēja nonahweht, tee nonahja Basko-pilssehtā un prastija don Ugarto pehz manis. Schihs neganti leedsahs, ka no manis neko nesinoht. Gualpa nelikahs wis zaur fcheem meleem fewi peemahniht.

„Zihs to esat nokahwufchi!“ tā tas uf don Ugarto kleeedsa. „Bet wina afins nahks pahr Jums.“

„Nemeerigs par manu likteni, tas steidsahs uf Dolores bedri, un fahja tur prastht. Bet Indijaneefchi ari neko nesinaja no manis, un Kīwero gudra nodohma, mani nokaut, buhtu isbewufehs, ja wezais Huari ar drauga azim nebuhtu pahr mani ruhpejees. Bet Huari, no kahda Nehgera Sauko sinas dabujis, tuhliht apnehmahs, to neweenu sekundi no azim ne-islait. Baslehepees Dolores-bedres tuwumā wīnsch gaidija, kamehr es aigahju, un redseja, kahdu nedarbu mani eenaidneeki man padarija. Wīnsch weens pats bija par nespehzigu ar maneem pretineekeem ko eefahkt. Wīnsch palika meerigs, bet zeefchi apnehdamees, wehl tani paschā nakti mani atswabinahht. Wīnsch pasina buhdiinu, kura es tiku eewillts; pasina atstahtahs bedres gangus, kura ageaf pats bija reisi strahdajis, un dohmoja tuhliht, ka wīni mani tur buhschoht eemetufchi.“

„Tä tas palika wafteedams un gaidija, kamehr tumſchaka naktſ usbruka, negribedams laut kahdu pahreſteigſchenu isdaricht, ka tas peepeschi Gualpa pamanija, kureſch, kà ari es, nesen no Dolores-bedres nahja. Gualpa bija wina draugs. Tas to ſauza un tam iſſtahtija, ko nodohmajis, un nu atſina, ka abi weenahm pehdahm pakat dſinahs. Gualpa gribeja jaw beſ kaweschanas manà zectumà eespeesces un Huari jaw padewahs wina uſſpeeschanahm, kà tee weenu tumſchu ehnu pamanija, kura buhdinai ahtri tuwojahs un tur pajuda.

„Tas ir Miwero!“ Gualpa ſajija. „Tas nahf patš muſſu rohtàs, eefim tam pakat!“

„Kluſu kà ehnas tee lihda tam pakat, dſirdeja wiſus ruhtus mehdiſchanas wahrduſ, ko tas pret mani iſgruhda, un tad to peepeschi ſagrahba, kad tas mani iſſamieſchanas pilnai beſzeribai atdohdams, gribeja beſ apſcheloſchanahs atſtaht. Par ſtrahpi ſawas negantas breeſmibas pehž, tas tika no Gualpas bedre eemests, kas man bija par kapu noſpreesta, un ſchë tas pawadija weenu breeſnigu nakti, jo zitadi tas newareja dohmaht, kà kad tam gribetu liſt breeſnigà nahwe mirt, kuru man bija peedahwajis. Schi ſtrahpe bija gruhda, bet taiſna. Bet ohtrà rihtà to wilka atkal pee deenas gaiſmas, un kad pa to laiku don Ugarto, zaur manu neſagarditu atpakat nahfſchenu gluschi ſajukdams bija weenu datu no ſaweem nedarbeem iſſajijis, tad winſch un ta palihgs Miwero tika teefahm nodohſi. Tad nu Wilſona kungs, mans labda-

rigs draugs, mani uſzehla par dariſchenu-wirſwedeju un wirſuſluhku no Dolores-bedres, un liſa tew, mana mihta mahte, jums, manas mihtas mahſas un brahti, un tur manam wezam draugam Lorenzo no Bahſemes ſchurp atnahft, lai es tiſtu par laimigako zilweku wirſpafaules. „Ak, Wilſona kungs!“ tà tas uſlehdams un zeenijama mihra rohku ſatwerdams iſſauza, kureſch to ſmeedamees un mihleſtibas pilns uſſlatija, — „pateefi, Zuhš eſat kà tehws par mani un manejeem gahdajufchi!“

„Gi, ko tu neekus, waj es zitadi wareju?“ Wilſona kungs atbildeja ar pirmo lehnibas pilnu ſmaiduſchenu. „Es tew jaw wairaf patezibas parahda neka tu man, jo pateefi, Arnolda kundſe, kamehr Zuhſu dehlš manas dariſchanas wada, kamehr Gualpa un Huari tam par uſtraugeem ſlaht ſtahw, tamehr manas cenahfſchanas no Dolores bedres ir ohtru tiſ leelas un mani bariteroſi un hapriſi ſtrahda ar preeku un mihleſtibu, kahda wiſà Baſko-piſſehta naw atrohdamà. Beſ tam mana kalna-raſtruwa ir tagad tiſ ſmuka un drohſcha, un wiſas dariſchanas eet tiſ labi uſ preekſchu, ka Dolores-bedre ir tiſuſe par preekſchihmi ziteem tuwu un tahtu. Un tad nu wehl Bahwis brihnahs, ka winſch man ir mihtſch, un wina nopelni teef pehž darbeem atlihdſinati. Neweena wahreda wairaf no tam! Tu patš eſi bijis ſawas laimes kalejē. Latweeſchu walodà tulkojis

J. Jakobsons.

Gradi un ſeedi.

Sihkumi.

Diwi kaimini, weens jaunš ohtrš wežš, pahf kahdu leetu ſtrihdejahš. Jaunais daſchadas wainas wezajam uſrahdija, tà ka wezais no duſmahm pahremts iſſauzahš: „Ar tewi ne wahrdu nerunaſchu, man ſannš ar tahdu zilweku runahf, kahds tu eſi. Tu eſi neleetiſ, tu neſini wezumu gohdahf, tu eſi nepraſcha, tu nemahli wehl ne manu ahbezi loſiht u. t. pr.“ Jaunais meerigi klauſijahš, lihds wezais bija iſlamajees, un tad paſmeedamees uſ wezo ſajija: „Tu negribeji neweenu wahrdu ar mani runahf, un tagad tiſ dands to wahrdu iſrunaji.“ — Wezais ſamanijahš un apkaunejahš.

Kahrklis: Labdeen, Behriš, waj tu wehl eſi dſihws un no kara-deenaſta jaw mahjā?

Behriš: Kà jaw redſi, wezais draugs, tad gohdš Deewam wehl pee dſihwibas; bet luhdsams paſtahtti, kà tagad pee jums eet.

Kahrklis: Pee mums pahf eeſchenu buhtu dands ko ſtahtſiht, bet tagad tiſkai ſchi-to peemineſchu. Kà jaw patš ſini, tad muſſu draudſe dands laudiš nopuhlejas ar ſweiju, ihpaſchi ar ſuſchu (nehgu) ſweijoſchenu, un kad pee wajjadſigu ſurwu (murdu) taiſiſchanas paſchu gabalam truhſt kluhdſinu, tad no kaiminu draudſchm tohš peewed, bet ta peeweſchana noteef wiſuwairaf ſwehtdeenas pee muſſu baſnizas frohgā un daſchreiſ atgadahš, ka mahzitajš baſnizā Deewa-kaſpoſchenu notur un turpreti ahtrà nezil tahtu no baſnizas durwim pahdeweji ar pirzejeem taiſa andeli un kad ſalihgſi, tad eet frohgā magariſchahš nodſert.

Behriš: Tahda nebuſchana buhtu aiſleedſama.

Kahrklis: Bet neba tiſkai tas: nereti pa ſpredika laiku redſ laudiš pa frohgu plihtejām, tà ka wiru kleeſchana lihds baſnizas durwim atſkan, jo frohgš naw tahtu no baſnizas.

Behriš: Eſmu daſchu ſemes gabalu iſſtaigajis, bet tahda ſwehtdeenas apgahniſchana man ir ſweſcha. Saki, wezais draugs, waj to tà newaretu eegroſſiht, ka pa ſpredika laiku ſchenkis tiſtu ſlehgtš.

Kahrklis: Nemahku teiſt, waj to war dariht, bet labi buhtu, kad to daritu. Schš. Iſhš.

Klera un Kleiſa ſarunas.

I.

Klers: Kamdehl Swingulis grib originala kēmijas wahritaju uſ traku-namu ſubtiht?

Kleiſs: Gi, kaimin! — Tamdehl kà tas wahritajš pehž Swingula dohmahm prahtu ſaudejis!

Klers: Kà nu par tahdahm leetahm war johkotees? — Waj Swingulim ari newar tahda nelaimie atgaditees?

Kleiſs: Ak, brahl! Kà tas warehš to ſaudeht, ka tam nemaſ naw? —

II.

Klers: Kamdehl gan balamute tiſ brangi ſin, kà eelas puiki lamajahš?

Kleiſs: Ee tew nu ari bij! Wehſturd jaw ſtahw rakſtihtš, ka tas preekſch pahri gadeem uſ ſeptineem eelas ſubhream par eelas puiku palawneeku bijis. Kà nu tam nebušš to leetu praſt!

— irjn —

Atbildebams redaktores Ernſt Plates.